

5093

Αριθμ. πρωτ. 39

Αθήνα 11/11/2011

Δ.Ε.Π. 100111

ΠΡΟΣ
Την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
κα Λούκα Κατσέλη

Κυρία Υπουργέ,

Σας υποβλήθηκε πρόσφατα το σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος «Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και διαβούλευση σε κοινοτικής κλίμακας επιχειρήσεις και ομίλους επιχειρήσεων σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2009/38/ΕΚ/6.5.2009». Για την εκπόνηση του σχεδίου αυτού, στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης της οδηγίας 2009/38/ΕΚ/6.5.2009 στο εσωτερικό μας δίκαιο, είχε συγκροτηθεί Ειδική Επιτροπή, σύμφωνα με τη με αρ. 6512/Δ1.2289 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, στις εργασίες της οποίας συμμετείχε και εκπρόσωπος της Συνομοσπονδίας μας.

Κατά τη διάρκεια των εργασιών της επιτροπής η εκπρόσωπός μας έθεσε και υποστήριξε τεκμηριωμένα τις θέσεις της ΓΣΕΕ σε όλα τα επιμέρους ζητήματα και υιοθέτησε τις παρατηρήσεις που είχε υποβάλλει τόσο εγγράφως όσο και προφορικά η Ομοσπονδία Βιομηχανικών Εργατοϋπαλληλικών Σωματείων (ΟΒΕΣ), ενώπιον της επιτροπής. Επειδή, ωστόσο η γνωμοδοτική επιτροπή, ως συλλογικό όργανο, αποφάσισε κατά πλειοψηφία, το σχέδιο του Προεδρικού Διατάγματος που σας υποβλήθηκε δεν έχει, σε μια σειρά ζητημάτων, την αποδοχή μας.

Επειδή θεωρούμε ότι το σχέδιο ΠΔ μπορεί και πρέπει να βελτιωθεί σας υποβάλλουμε, για το σκοπό αυτό τις παρακάτω παρατηρήσεις που στηρίζονται στις προτάσεις της Συνομοσπονδίας μας καθώς και σε παρατηρήσεις της ΟΒΕΣ, που υιοθετήσαμε και ενώπιον της Επιτροπής.

1) Παρά το ότι αποτελεί πάγιο αίτημα της ΓΣΕΕ η μεταφορά των οδηγιών στην εσωτερική έννομη τάξη να λαμβάνει χώρα με νόμο, προκειμένου τα εκάστοτε νομοθετικά μέτρα να υποβάλλονται στον έλεγχο του Κοινοβουλίου, ωστόσο, για μια ακόμη φορά, επελέγη ο τύπος του Προεδρικού Διατάγματος.

Κατά τη μεταφορά οδηγιών στο εσωτερικό δίκαιο δεν απαγορεύεται η θέσπιση ευνοϊκότερων μέτρων, γι' αυτό, άλλωστε, και η ενσωμάτωση των οδηγιών δεν συνιστά λόγο ή επαρκή αιτιολογία για την υποβάθμιση του υφιστάμενου επιπέδου προστασίας. Όπως είναι γνωστό, οι Οδηγίες δεσμεύουν κάθε Κράτος μέλος στο οποίο απευθύνονται, σε σχέση με το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, αλλά αφήνουν την επιλογή του τύπου και των μέσων για την επίτευξη αυτού του αποτελέσματος στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών. Τα κράτη μέλη οφείλουν να τηρούν πλήρως και ακριβώς τις διατάξεις κάθε Οδηγίας, αλλιώς υπάρχει παράβαση της Οδηγίας, ενώ και αν πραγματοποιήθηκαν σε μεγάλο μέρος οι στόχοι της ή δεσμευτικότητας του αποτελέσματος δεν σημαίνει μόνο ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να το μεταβάλουν.

αλλά και ότι οφείλουν να το πραγματοποιήσουν και μάλιστα εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.

Εξάλλου, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ), "το άρθρο 5 της Συνθήκης (νυν άρθρο 10) επιβάλλει στα κράτη μέλη να λαμβάνουν όλα τα πρόσφορα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίζεται η εφαρμογή και η αποτελεσματικότητα του κοινοτικού δικαίου".

Κατά συνέπεια, οι ρυθμίσεις του προκείμενου σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος πρέπει να διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα του κοινοτικού δικαίου, που ενσωματώνουν.

Όπως προκύπτει και από το προοίμιο της οδηγίας, η θέσπιση της υπαγορεύθηκε από την ανάγκη εκσυγχρονισμού της κοινοτικής νομοθεσίας, που διέπει την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς σε διακρατικό επίπεδο, με σκοπό να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων ενημέρωσης των εργαζομένων και διαβούλευσης με αυτούς σε διακρατικό επίπεδο, να αυξηθεί το ποσοστό των ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων, που έχουν συσταθεί και να επιλυθούν τα προβλήματα που διαπιστώθηκαν κατά την πρακτική εφαρμογή της οδηγίας 94/45/ΕΚ. Μεταξύ των μέσων για την πραγμάτωση του σκοπού αυτού συγκαταλέγεται και η αναγνώριση στα μέλη των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων Εργαζομένων (ΕΣΕ), στα μέλη της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας (ΕΔΟ) και στους εκπροσώπους των εργαζομένων τουλάχιστον των ίδιων συνδικαλιστικών δικαιωμάτων με αυτά που προβλέπουν για τους εκπροσώπους των συνδικαλιστικών οργανώσεων τα άρθρα 17 και 18 του ν. 1264/1982.

Στο μέτρο, μάλιστα, που η βελτίωση του υφιστάμενου επιπέδου προστασίας αποτελεί διακηρυγμένο σκοπό της εν λόγω οδηγίας, οι προτεινόμενες βελτιώσεις του σχεδίου ΠΔ είναι απολύτως συμβατές με το περιεχόμενό της και εναρμονισμένες με το σκοπό της.

2) Άρθρο 2 του σχεδίου

Το σχέδιο του Προεδρικού Διατάγματος εξαιρεί από τις διατάξεις του τα πληρώματα των εμπορικών πλοίων. Κατά τις εργασίες της επιτροπής διατυπώσαμε την αντίθεσή μας με τη ρύθμιση αυτή, αφού δεν υπάρχει κανένας σοβαρός λόγος εξαιρέσεως από το πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης των πληρωμάτων των εμπορικών πλοίων. Ανάλογη υποχρέωση δεν δημιουργεί ούτε η οδηγία, η οποία προβλέπει μόνο δυνητικά (όχι υποχρεωτικά) την εξαιρέση αυτή.

3) Άρθρο 6 του σχεδίου

Προβλέπεται η σύσταση της Ειδικής Διαπραγματευτικής Ομάδας και ορίζεται στην παράγραφο β' ότι *«οι εκπρόσωποι των εργαζομένων που συμμετέχουν στην ΕΔΟ εκλέγονται με τους αναπληρωτές τους με την παρακάτω προτεραιότητα: i) από τις υπάρχουσες συνδικαλιστικές οργανώσεις ii) από τα συμβούλια των εργαζομένων που έχουν αναδειχθεί και λειτουργούν σ αυτές σύμφωνα με το ν. 1767/1988 και iii) απευθείας από τους εργαζόμενους με άμεση εκλογή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 1264/1982 και του άρθρου 4 του ν. 1767/1988.»*

Στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει σωματείο ή συμβούλιο των εργαζομένων, προτείναμε, αλλά δεν έγινε αποδεκτό από την Επιτροπή, να προηγείται της άμεσης εκλογής ενημέρωση της αρμόδιας κλαδικής ομοσπονδίας ή και της ΓΣΕΕ, ώστε να

υπάρξουν οι ελάχιστες εγγυήσεις ελεύθερης και αδιάβλητης διεξαγωγής των εκλογών, χωρίς επηρεασμούς και παρεμβάσεις από τους εργοδότες.

Η παράτηρήση μας αυτή βρίσκεται σε απόλυτη αρμονία και με τη σκέψη 27 του προοιμίου της οδηγίας, που ορίζει ότι «είναι σκόπιμο να αναγνωριστεί ο ρόλος που μπορούν να διαδραματίσουν οι αναγνωρισμένες συνδικαλιστικές οργανώσεις στη διαπραγμάτευση ή επαναδιαπραγμάτευση των συμφωνιών ίδρυσης των ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων που εκφράζουν ανάγκη για τέτοιου είδους στήριξη»

4) Άρθρο 7 του σχεδίου

Κατά τη ρύθμιση της λειτουργίας της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας (ΕΔΟ), ορίζεται ότι η κεντρική διοίκηση αναλαμβάνει τις δαπάνες σχετικά με τις διαπραγματεύσεις έτσι ώστε η ΕΔΟ να μπορεί να εκπληρώσει την αποστολή της με τον κατάλληλο τρόπο. Στο πλαίσιο αυτό, μεταξύ των δαπανών που υποχρεούται να καλύψει η κεντρική διοίκηση είναι και αυτή του διορισμού ενός εμπειρογνώμονα από την ΕΔΟ, προκειμένου να τη βοηθήσει στο έργο της.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 1 του σχεδίου, η ΕΔΟ είναι υπεύθυνη μαζί με την κεντρική διοίκηση να καθορίζουν με γραπτή συμφωνία, το πεδίο δράσης, τη σύνθεση, τα καθήκοντα και τη διάρκεια της θητείας των ευρωπαϊκών συμβουλίων εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς. Συχνά αντικείμενο της διαπραγμάτευσης αποτελούν ζητήματα, η εξέταση και διερεύνηση των οποίων απαιτεί τη συνδρομή περισσότερων του ενός ειδικών εμπειρογνώμονων. Από την άλλη, η παροχή όλων των αναγκαίων διευκολύνσεων από την κεντρική διοίκηση αποτελεί όρο ουσιαστικής και αποτελεσματικής άσκησης των δικαιωμάτων που διασφαλίζει η εν λόγω οδηγία. Στο πλαίσιο αυτό, η κάλυψη των δαπανών περισσότερων πραγματογνωμόνων όχι μόνο κινείται εντός του σκοπού της οδηγίας, αλλά συγχρόνως αποτελεί ελάχιστο αντιστάθμισμα στην υπάρχουσα εγγενή ανισότητα των μερών, αφού όπως είναι γνωστό η κεντρική διοίκηση συνήθως έχει την ευχέρεια να χρησιμοποιεί όποιους και όσους εμπειρογνώμονες επιθυμεί. Στην ανάγκη αυτή συνηγορεί και το γεγονός ότι οι εκπρόσωποι των εργαζομένων καλούνται συχνά, εντός σύντομων προθεσμιών (όπως αυτή που προβλέπει το άρθρο 13 παρ 4 του σχεδίου-10ήμερη προθεσμία) να διατυπώνουν γνώμη σε κρίσιμα ζητήματα και αποφάσεις που επηρεάζουν σημαντικά τα συμφέροντα των εργαζομένων (περιπτώσεις μετεγκατάστασης, παύσης λειτουργίας επιχειρήσεων ή εγκαταστάσεων, ομαδικών απολύσεων). Η ανάγκη διατύπωσης συγκροτημένης γνώμης από πλευράς τους απαιτεί οι εκπρόσωποι των εργαζομένων να επικουρούνται με επάρκεια για την αντιμετώπιση και το χειρισμό δυσχερών νομικών, οικονομικών και τεχνικών ζητημάτων. Η παροχή των αναγκαίων μέσων για την επίτευξη του σκοπού αυτού υπηρετεί την αρχή της αποτελεσματικότητας της κοινοτικής οδηγίας 2009/38/ΕΚ.

Η θέση αυτή της ΓΣΕΕ, που τέθηκε με επίταση, επανειλημμένα και ενώπιον της ειδικής γνωμοδοτικής επιτροπής δεν έγινε τελικά αποδεκτή, αφού το σχέδιο που σας υποβλήθηκε αποτελεί έργο ενός συλλογικού οργάνου, του οποίου οι αποφάσεις, όπως γνωρίζετε, λαμβάνονται κατά πλειοψηφία.

5) Άρθρο 13 του σχεδίου

Στην παράγραφο 3 ορίζεται ότι το ΕΣΕ έχει δικαίωμα να συνεδριάζει με την κεντρική διοίκηση μια φορά κάθε έτος. Για λόγους αποτελεσματικής άσκησης των

δικαιωμάτων ενημέρωσης και διαβούλευσης υπάρχει ανάγκη καθορισμού περισσότερων συναντήσεων κάθε έτος, ιδίως όταν το επιβάλλουν σοβαροί λόγοι. Συναφώς το δικαίωμα που παρέχεται στην παράγραφο 4 στην επιτροπή περιορισμένης σύνθεσης να συνεδριάζει μετά από αίτησή της με την κεντρική διοίκηση ή οποιοδήποτε άλλο αρμόδιο όργανο δευθυντικού επιπέδου, πρέπει να αναγνωριστεί και στο ΕΣΕ.

δ) Άρθρο 14 του σχεδίου

Η προεδρία των συνεδριάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Εργαζομένων (ΕΣΕ), σύμφωνα με το σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος, αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας με την κεντρική διοίκηση. Το άρθρο αυτό αναφέρεται στις επικουρικές υποχρεώσεις που ισχύουν α) αν αυτό αποφασιστεί από την κεντρική διοίκηση και την ειδική διαπραγματευτική ομάδα (ΕΔΟ) ή β) αν η κεντρική διοίκηση αρνηθεί την έναρξη διαπραγματεύσεων εντός εξαμήνου από την υποβολή του αιτήματος ή γ) αν εντός τριετίας από την ημερομηνία υποβολής του εν λόγω αιτήματος ή εκδήλωσης της πρωτοβουλίας της κεντρικής διοίκησης για την έναρξη των διαπραγματεύσεων τα μέρη δεν καταλήξουν σε συμφωνία και η ΕΔΟ δεν λάβει την προβλεπόμενη απόφαση.

Ακριβώς λόγω της κατάστασης που διαμορφώνεται από την αδυναμία συμφωνίας ή την άρνηση έναρξης διαπραγματεύσεων από την κεντρική διοίκηση, η προεδρία των συνεδριάσεων του ΕΣΕ πρέπει, στην περίπτωση αυτή, να ανήκει στους εκπροσώπους των εργαζομένων, ως ένα μέσο ουσιαστικοποίησης της ενημέρωσης και διαβούλευσης.

Ακόμη είναι αναγκαίο και εδώ να εξειδικευθούν οι δαπάνες που καλύπτει η κεντρική διοίκηση και να θεσπιστεί η κάλυψη των δαπανών διορισμού περισσότερων του ενός πραγματογνώμονα.

Κυρία Υπουργέ,

Κεντρική θέση στην οδηγία 2009/38/ΕΚ έχουν τα δικαιώματα πληροφόρησης και διαβούλευσης και η βελτίωση της προστασίας τους. Πρόκειται για τα δικαιώματα εκείνα που μετατρέπουν του εργαζομένους και τις οργανώσεις τους από παθητικά σε ενεργητικά υποκείμενα όλων εκείνων των αποφάσεων που τους αφορούν και έχουν επιπτώσεις στα συμφέροντά τους. Στο πλαίσιο αυτό αποκτά ιδιαίτερη αξία η ανάγκη βελτίωσης του σχεδίου προεδρικού διατάγματος στην κατεύθυνση που εκθέτουμε παραπάνω.

Ο Πρόεδρος

Γιάννης Παναγόπουλος

Αναπλ. Γεν. Γραμματέας

Στάθης Ανέστης

Κοινοποίηση:

- 1) Ομοσπονδία Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδας
- 2) Ομοσπονδία Επισιτισμού και Υπαλλήλων Τουριστικών Επαγγελματιών
- 3) Ομοσπονδία Βιομηχανικών Εργατοϋπαλληλικών Σωματείων (ΟΒΕΣ)